

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

6. Quanto melior &c. Ad Philippum Francorum Regem, ne imposterùm
usuras in suo Regno patiat.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1214.

† Ego Joannes tituli S. Praxedis Presbit. Cardinalis.

† Ego Guido . S. . . in carcere Tullano Diaconus Cardinalis.

† Ego Victorianus SS. Sergii & Bacchi Diaconus Cardinalis.

† Ego SS. Cosmæ & Damiani Diaconus Cardinalis.

Datum Romæ , apud S. Petrum per manus Raynaldi Domini Innocentii Acolyti, & Capellani XI. Kal. Maii Indiſt. II. Incarnationis Domini, anno M. CC. XIV. ejusdem Domini Innocentii, anno XVII.

V I.
Ex Spicil.
Dacher.
Tom III.
pag. 577.

Ad Philippum Francorum Regem, ne imposturam usuram in suo Regno patiat.

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, charissimo in Christo filio nostro Philippo Regis Franciæ illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

QUANTO melior est anima corpore, tanto spiritualia sunt temporalibus præferenda; unde commodum temporale non est cum spirituali damno quærendum, ne unde lucrum quæritur temporale, inde spirituale periculum oritur, teste veritate quæ dicit: *Quid prodest homini si universum mundum lucraverit, anima vero sua detrimentum patiat.*

Auditis itaque literis, quas tu & quidam Barones tui contra dilectum filium R. tituli Sancti Stephani in Cælio-monte Presbyterum Cardinalem Apostolicæ Sedis Legatum, super variis articulis destinastis diversas querimonias continentes: protinus nobis & querelas contra eundem Legatum propositas, & responsiones ipsius fecimus explicari, easque tibi probabiliter moderatas præsentibus literis mittimus interclusas, hoc tuæ Serenitati breviter respondentes: quod licet idem Legatus à nobis super usurariis non acceperit speciale mandatum, quia tamen in Regno tuo plus solito usuraria pestis increverit; in tantum facultates Ecclesiarum, Militum, aliorumque multorum devorans & confumens, quod nisi tanto langori adhiberetur efficax medicina, intendere non sufficerent ad subsidium Terræ Sanctæ, propter quod ipsum duximus specialiter destinandum; unde ipse tamquam spiritualis medicus adversus hanc mortiferam pestem, de consilio virorum prudentium in diversis Conciliis ad curandas animas salubre remedium adinventit; quo circa non decet tuam Regalem prudentiam, quæ inter cæteros Principes sæculares Christianitatis titulo est insignis, pro aliquo temporali commodo spirituales impedire profectum, sicut per quasdam literas ad diversas communias destinatas te fecisse dolemus, quas ut prudentiori retractes consilio, præsentibus paginæ fecimus intercludi: Serenitatem Regiam exhortantes, quatenus nec impedias nec facias impediri quominus in regno tuo Ecclesiastica jurisdictio valeat exerceri. Nos enim prædicto Legato præcipimus, ut ad huc super his, quantum cum Deo potest, necessarium adhibeat moderamen, ne in aliquo modum excedat, honestas consuetudines & usus rationabiles non immutans, litem omnium generali Concilio reservando; unde volumus & mandamus, ut interim idem negotium hinc inde modeste procedat, quia tunc super his & aliis cum sacri approbatione

ANNO
1215.

Concilio statuimus, quod spiritualiter & temporaliter videbimus expedire. Datum Romæ apud sanctum Petrum II. Idus Maii, Pontificatus nostri anno septimo decimo.

De electione libera universis & singulis Ecclesiis Angliæ Regni concessa: anno 1215.

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus, & dilectis filiis universis Ecclesiarum Prælati, per Angliam constitutis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

DIGNIS laudibus attollimus magnificentiam Creatoris quoddam, postquam idem qui est mirabilis & terribilis in consiliis super filios hominum, aliquandiu toleravit, ut perfando discurreret per Areolam horti sui spiritus tempestatis, quasi ludens taliter in orbe terrarum ut sic ostenderet infirmitatem & insufficientiam nostram nobis, statim, cum voluit, Aquiloni dixit Fla, & Austro noli prohibere imperansque venis & mari; statuit procellam in auram, ut nautæ portum quietis inveniant peroptatum.

Cum enim inter Regnum & sacerdotium Anglicanum, non sine magno periculo, atque dampno, super electionibus Prælatorum gravis fuerit controversia diutius agitata, illo tandem, cui nichil est impossibile, quique, ubi vult, spirat mirabiliter, ex mera & spontea voluntate, de consensu communi suorum Baronum, pro salute animæ suæ ac prædecessorum, & successorum suorum, vobis concessit, & suis literis confirmavit ut de cætero in universis & singulis Ecclesiis, ac Monasteriis, Cathedralibus, & Conventualibus totius Regni Angliæ in perpetuum liberè fiant electiones quorumcumque Prælatorum, majorum etiam & minorum.

Nos igitur, hoc gratum & ratum habentes, concessionem hujusmodi vobis, & per vos Ecclesiis & successoribus vestris, prout in ejusdem Regis, litteris perspeximus contineri, auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentibus scripti patrocinio communimus.

Ad majorem autem firmitatem & perpetuam memoriam hujus rei præfatas Regis litteras, super hoc confectas, præsentibus inseri fecimus; quarum tenor est talis.

Joannes, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, Dux Normaniæ & Aquitaniæ, & Comes Andegaviæ, Archiepiscopus, Episcopus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Ballivis, & omnibus, has litteras visuris, salutem.

Quoniam inter nos & venerabiles Patres nostros Stephanum Cantuariensem Archiepiscopum totius Angliæ Primatem, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem, Willhelmum Londoniensem, Eustachium Elyensem, Egidium Herefordensem, Jocellinum Bathoniensem, & Glastoniensem, & Hugonem Lincolnensem, Episcopos, super dampnis & ablatis eorum, tempore interdicti, per Dei gratiam, de mera & libera voluntate utriusque partis, plenè convenit, volumus non solum eis quantum secundum Deum possumus satisfacere, verum etiam toti Ecclesiæ Anglicanæ salubriter & utiliter in perpetuum providere.

Inde est quod, qualicumque consuetudo temporibus nostris, & prædecessorum nostrorum hactenus in Ecclesia Anglicana fuerit observata,

VII.
Archiv.
Anglic. T. I.
pag. 197.